

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński (przewodniczący)

SSN Adam Roch (sprawozdawca)

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **D. D.**

oskarżonej o czyn z art. 305 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r.

Prawo własności przemysłowej

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 28 marca 2024 r.,

skargi wniesionej przez prokuratora

od wyroku kasatoryjnego Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 3 października 2023 r., sygn. akt IX Ka 1150/23,

uchylającego w części wyrok Sądu Rejonowego w Sandomierzu

z dnia 5 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 592/22

na podstawie art. 539e § 1 i 2 k.p.k.

**uchyla wyrok w zaskarżonej części i sprawę w tym zakresie
przekazuje Sądowi Okręgowemu w Kielcach do ponownego
rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.**

Adam Roch Zbigniew Kapiński Ryszard Witkowski

[PGW]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 592/22, Sąd Rejonowy w Sandomierzu:

1. uznał oskarżoną D. D. za winną popełnienia zarzucanego jej czynu z art. 305 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej, za który wymierzył jej karę grzywny w rozmiarze 200 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych;
2. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonej środek kompensacyjny w postaci obowiązku częściowego naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz:
 1. pokrzywdzonego L. kwoty 1.343,60 złotych;
 2. pokrzywdzonego L.1. kwoty 178,20 złotych;
 3. pokrzywdzonego L.2 SA w kwocie 5.474 złotych;
4. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonej środek kompensacyjny w postaci obowiązku naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego [...]3 S.A. kwoty 499,90 złotych;
5. na podstawie art. 46 § 2 k.k. – orzekł od oskarżonej nawiązki na rzecz pokrzywdzonych:
 - [...] w kwocie 2.400 złotych;
 - [...] w kwocie 1.000 złotych;
 - [...] w kwocie 6.670 złotych;
 - [...] w kwocie 700 złotych;
 - [...] w kwocie 12.200 złotych;
 - [...] w kwocie 400 złotych;
 - [...] S.A. w kwocie 16.500 złotych;
 - [...] w kwocie 1.590 złotych;
 - [...] w kwocie 7.260 złotych;
 - [...] w kwocie 5.321 złotych;

- [...] w kwocie 5.000 złotych;
- [...] w kwocie 1.000 złotych.

Wyrokiem z dnia 3 października 2023 roku, sygn. akt IX Ka 1150/23, Sąd Okręgowy w Kielcach, po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę, uchylił zaskarżony wyrok w zakresie orzeczonych środków kompensacyjnych (rozstrzygnięcia opisane w punktach 2, 3, 4 wyroku sądu I instancji) i w tej części przekazał sprawę sądowi *meriti* do ponownego rozpoznania. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Ze skargą na rozstrzygnięcie kasatoryjne na niekorzyść oskarżonej wystąpił prokurator, zarzucając naruszenie art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k., poprzez błędne przyjęcie, że zachodzi potrzeba przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości w odniesieniu do uchylonej części orzeczenia, podczas gdy wystarczającym będzie uzupełnienie materiału dowodowego przez sąd odwoławczy w zakresie określenia rozmiaru szkody doznanej przez pokrzywdzonych i tym samym orzeczenia w tej wysokości środków kompensacyjnych. Podnosząc powyższy zarzut, prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Kielcach do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wywiedziona przez prokuratora skarga okazała się zasadna, wobec czego doprowadziła do uchylenia wyroku sądu odwoławczego w zaskarżonej części i przekazaniem mu sprawy do ponownego rozpoznania.

Stosownie do dyspozycji art. 539a § 1 k.p.k., nadzwyczajny środek zaskarżenia w postaci skargi na wyrok sądu odwoławczego można wnieść, gdy wydanie na etapie postępowania odwoławczego orzeczenia o charakterze kasatoryjnym naruszyło dyrektywy zamieszczone w treści art. 437 k.p.k. lub też, gdy przy wydaniu tego orzeczenia doszło do uchybienia o charakterze bezwzględnej przyczyny odwoławczej z katalogu określonego w art. 439 § 1 k.p.k. Kontrola przeprowadzana w ramach rozpoznawania skargi na wyrok sądu odwoławczego koncentruje się zatem na sprawdzeniu zaistnienia okoliczności wymienionych w tym ostatnim przepisie, a także, w wypadku powołania przesłanki uchylenia wyroku w postaci art. 454 k.p.k., na zbadaniu czy norma wynikająca z treści tego przepisu rzeczywiście stała na przeszkodzie wydaniu orzeczenia korygującego

rozstrzygnięcie sądu I instancji w miejsce orzeczenia kasatoryjnego, ewentualnie, czy istotnie dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy niezbędne jest przeprowadzenie przewodu sądowego w całości (art. 437 § 2 *in fine* k.p.k.).

Lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku wskazuje, że podstawą orzeczenia kasatoryjnego było uznanie, że sąd *meriti* w zakresie wniosków pokrzywdzonych o orzeczenie środków kompensacyjnych nie przeprowadził postępowania w jakimkolwiek zakresie. Sąd odwoławczy uznał, że sąd I instancji nie zweryfikował w żadnym stopniu żądań wnioskodawców, jak też nie wskazał metodyki, którą kierował się ustalając istnienie szkody oraz jej wysokość. Powyższe skutkowało uznaniem, że zachodzi potrzeba przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości w zakresie dotyczącym orzeczenia o środkach kompensacyjnych.

W kontekście powyższych rozważań rację należy przyznać prokuratorowi wskazującemu na naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. Użyte w zdaniu drugim tego przepisu sformułowanie „w całości” odnosi się bowiem do przewodu sądowego, nie zaś do określonej części zakresu rozpoznania sprawy (por. P. Rogoziński, Zakres postępowania dowodowego na rozprawie apelacyjnej a stwierdzenie konieczności przeprowadzenia na nowo w całości przewodu sądowego przez sąd pierwszej instancji (art. 437 § 2 k.p.k.) (w:) S. Steinborn (red.), Postępowanie odwoławcze w procesie karnym – u progu nowych wyzwań, Warszawa 2016, s. 313). W konsekwencji jeżeli uchybienie nie rzutuje na całość przewodu sądowego, a jedynie na fragment przedmiotu procesu, to nie ma podstaw do uchylenia wyroku. Przykładowo w przypadku nieujawnienia na rozprawie okoliczności dotyczących wymiaru kary (naruszenie art. 410 k.p.k.) nie ma podstaw do uchylenia wyroku w zakresie dotyczącym orzeczenia o karze i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (D. Świecki [w:] B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki, Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2024, art. 437).

Tego rodzaju sytuacja nastąpiła w niniejszej sprawie, albowiem sąd odwoławczy dostrzegł potrzebę uzupełnienia postępowania jedynie w wąskim zakresie, odnoszącym się li tylko do rozstrzygnięcia w przedmiocie środków kompensacyjnych. Bezspornym pozostaje, że ustalenie ich ewentualnej wysokości

stanowi immanentną część ustaleń faktycznych, ale jednak tylko ich część. Skoro bowiem sąd odwoławczy dysponował materiałem dowodowym pozwalającym na utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy w zakresie winy oskarżonej, to oczywistym pozostaje, że nie zachodzi potrzeba ponowienia przewodu sądowego w całości. Jeżeli sąd *ad quem* uznał, że zgromadzone w sprawie dowody są niewystarczające do orzekania o środkach kompensacyjnych, zaś ustalony przez sąd I instancji w tym zakresie stan faktyczny jest nieprawidłowy lub niepełny, to winien był w toku postępowania odwoławczego tenże materiał dowodowy uzupełnić i następnie wydać merytoryczne rozstrzygnięcie w zakresie dopuszczalnym przez kierunek apelacji. **Wydanie wyroku kasatoryjnego przez sąd odwoławczy jedynie co do orzeczenia w przedmiocie środków kompensacyjnych w sposób oczywisty narusza art. 437 § 2 k.p.k., co słusznie wyeksponował skarżący.**

Konieczne stało się więc uchylenie zaskarżonego wyroku sądu II instancji w tym zakresie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Kielcach do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Sąd ten orzekając powtórnie należycie rozpozna apelację obrońcy, uzupełniając materiał dowodowy stosownie do potrzeb, a następnie wyda stosowne orzeczenie, w razie potrzeby właściwie je uzasadniając.

Adam Roch Zbigniew Kapiński Ryszard Witkowski

[PGW]

(r.g.)